

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 123 120/98 11070
Signatura: vl3cs101

Inspektorát č.12
Okresní pracoviště Brno-venkov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** ZŠ Mokrá, okres Brno-venkov
- IZO:** 102191093
- Ředitel školy / zařízení:** RNDr. Josef Palík
- Zřizovatel:** obec Mokrá-Horákov
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno
- Termín inspekce:** 10. - 12. listopadu 1998
- Inspektoři:** Mgr. Ludmila Šimáčková, Mgr. Eva Šefránková
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Výkaz o základní škole, rozhodnutí ŠÚ Brno-venkov o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení, dlouhodobá koncepce školy, plán práce na školní rok 1998/99 včetně příloh, měsíční a týdenní plány práce, plán práce výchovného poradce, plán kontrolní a hospitační činnosti, zápisy z hospitačí ředitele školy, hospitační záznamy ČŠI, kritéria hodnocení zaměstnanců školy, vnitřní klasifikační řád, písemné práce z českého jazyka, žákovské knížky a deníky, sešity žáků z hospitovaných předmětů (ČJ,M,AJ,Z,D), dokumentace školní družiny stanovená § 9 odst.(1) vyhlášky č 87/1992 o školních družinách a školních klubech v platném znění, dokumentace školy stanovená § 38a, zákona č. 29/1984 Sb. (školský zákon) v platném znění, výroční zpráva školy za rok 1997/98, přehled volitelných i nepovinných předmětů a zájmových kroužků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitel vypracoval dlouhodobou koncepci zaměřenou na rozvoj v oblasti výchovy a vzdělávání, personální strategie a materiálně technického vybavení školy. Koncepce vytyčuje velmi přehledně náročné a neformální úkoly. Ty jsou podrobně rozpracovány

v ročním plánu školy a adresně a termínově konkretizovány v krátkodobých plánech práce. Roční plán práce školy obsahuje hlavní výchovně vzdělávací cíle, prostředky jejich realizace, zahrnuje dále mimoškolní činnost žáků, další vzdělávání učitelů, kontrolní a hospitační činnost a formy spolupráce s mimoškolními institucemi. V jednotlivých oblastech je bližší specifikován formou příloh, které jsou jeho součástí. Měsíční a týdenní plány svou přehledností a srozumitelností motivují zaměstnance a umožňují snadnou kontrolu jejich plnění. Dlouhodobá koncepce byla přijata pedagogickým sborem, byla projednána s rodiči i se zřizovatelem.

Plánování výchovně vzdělávacího programu školy je spíše nadprůměrné.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Škola vyučuje v 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Pro další rozvoj žáků nabízí četné volitelné předměty (informatiku, seminář a praktika z chemie, ekologická praktika, konverzaci v anglickém a německém jazyku, sportovní výchovu, technické kreslení a cvičení z českého jazyka a matematiky pro žáky 9. tříd). Nepovinným předmětem je náboženství, zdravotní tělesná výchova a informatika. V rámci vzdělávacího programu škola zajišťuje pro žáky lyžařské kurzy, organizuje školu v přírodě, pořádá výchovně vzdělávací exkurze, četné kulturní akce i vlastivědné poznávací výlety.

Plnění učebních plánů i nabídka dalších forem vzdělávacích aktivit je hodnocena velmi dobře.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Základní škola je od 1. 7. 1994 právním subjektem, příspěvkovou organizací. V současné době má 18 tříd, 350 žáků a 2 oddělení školní družiny s padesáti zapsanými žáky.

Organizační struktura školy je určena kvalitním organizačním řádem. Řízení školy je pružné, efektivní a částečně rutinní. Vedení školy (ředitel a zástupkyně) deleguje některé pravomoci na jednotlivé pracovníky, metodické a poradní orgány a vytváří dostatečný prostor pro jejich uplatnění. Kompetence těchto zaměstnanců jsou písemně stanoveny, pracovníci s nimi byli prokazatelně seznámeni a akceptují je. Vnitřní řád školy, zpracovaný v souladu s požadavky §15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole, je konkrétní, srozumitelný, uvádí práva a povinnosti žáků. Pracovní povinnosti zaměstnanců jsou rovněž písemně stanoveny a jsou součástí jejich pracovní smlouvy. Činnost metodického sdružení a předmětových komisí je standardní. Pro komunikaci žáků s vedením školy je vytvořena žákovská rada školy, která se řídí vypracovaným statutem. Ve třídách je ustavena žákovská samospráva. Starosta každé třídy ji zastupuje při jednání s učiteli a je současně členem žákovské rady. Kontakt s ředitelem školy se uskutečňuje pravidelně 2x měsíčně a dále v případě potřeby.

3.2 Personální struktura

V pedagogickém sboru je 96% učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Při stanovení úvazků na druhém stupni ve školním roce 1998/99, i přes snahu o efektivní využívání odbornosti pedagogů, nelze plně zajistit odbornou výuku

ve výtvarné, tělesné a rodinné výchově, v anglickém jazyce, v matematice a v pracovních činnostech. V pedagogickém sboru dochází každým rokem k menším změnám (nástup absolventů, odchody do důchodu, odchod mimo oblast školství). Přesto pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Pro další odborný růst učitelů vytváří vedení školy vhodné podmínky. Probíhá na základě nabídky akreditovaných vzdělávacích institucí v souladu s potřebami školy i zájmem a profesní orientací jednotlivých učitelů. Upřednostňuje zejména vzdělávání v oblasti prohloubení znalostí cizích jazyků. Důraz je kladen i na samostudium a na získávání nových poznatků na základě vzájemných hospitací mezi učiteli ve škole.

Odborné a pedagogické řízení školy je na dobré úrovni.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Kontrolní a hospitační činnost vychází z ročního plánu školy. Hlavní formou kontrolní činnosti pedagogických pracovníků jsou hospitace, po kterých následují rozborů se stanovením a projednáním závěrů. Hospitační činnost je cílevědomá a sleduje především efektivitu, modernizaci a individuální přístup k žákům ve vyučování. Plnění učebních osnov je sledováno vedením školy i metodickými orgány ve škole. Kontrola ostatních zaměstnanců a kontrola ostatních činností nezbytných pro zdárné zabezpečení chodu školy probíhá průběžně a vychází z pracovní náplně zaměstnanců a z úkolů stanovených v plánech práce. Oblasti kontrolní činnosti jsou v souladu s písemně zpracovanými kritérii, která jsou podkladem pro přidělování nenárokových složek platu zaměstnancům a umožňují spravedlivou diferenciaci.

Pravidla hodnocení žáků určuje vnitřní klasifikační řád, se kterým byli učitelé, žáci i jejich rodiče seznámeni. Sledování učebních výsledků žáků probíhá převážně při hospitační činnosti, na pedagogických radách a dále namátkově formou prověrek a testů, jejichž garantem jsou předmětové komise a metodické sdružení. Žáci školy se každým rokem účastní celostátně vyhlašovaných hodnotících testů Kalibro, kde se umísťují jako průměrní nebo mírně nadprůměrní.

Kontrolní systém školy je spíše nadprůměrný.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je dostatečný a funkční, zabezpečuje pružně informovanost všech zaměstnanců školy. Informace jsou zaměstnancům předávány prostřednictvím poštovní schránky, na pracovních poradách, pedagogických radách, na setkání zaměstnanců s vedením školy i formou individuálních pohovorů s vedením školy dle vzájemné potřeby. Četnost porad i jiných kontaktů je z hlediska obsahu i formy optimální. Informace dlouhodobějšího charakteru jsou zveřejňovány ve sborovně na nástěnce. Žáci získávají informace převážně od třídních učitelů, výchovné poradkyně, prostřednictvím žákovské rady a školního časopisu.

Rodiče jsou informováni o činnosti školy i o učebních výsledcích a chování žáků na třídních schůzkách, hovorových hodinách, prostřednictvím žákovských knížek a deníků, dále na schůzích SRPŠ a ve dnech otevřených dveří. Zřizovatel školy je o její činnosti informován průběžně. Vzájemný informační systém školy s pedagogicko psychologickou poradnou funguje v současné době pružně a uspokojivě. Dlouhodobě dobré vztahy udržuje škola s podnikem Českomoravský cement a.s.

Informační systém školy je na velmi dobré úrovni.

6. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy a školní družiny je vedena v souladu s právními předpisy na předepsaných formulářích a její administrativní úroveň je dobrá.

Povinná dokumentace školy je vedena na velmi dobré úrovni.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 byla vypracovaná v souladu s § 17e odst.(2) zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění. Se zaměstnanci byla projednána. Údaje, které jsou v ní uvedeny, jsou v souladu se zjištěními ČŠI.

Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1997/98 je zpracována na velmi dobré úrovni.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené škole Školským úřadem Brno - venkov umožňují dobře realizovat výchovně vzdělávací program školy. Finance určené na nákup učebnic, učebních pomůcek, literatury a na další vzdělávání pracovníků jsou efektivně využívány. Na integrované žáky nepožaduje finanční prostředky. Drobné finance získává z pronájmu tělocvičny a ze sponzorských darů.

Finanční prostředky přidělované za státního rozpočtu jsou využívány dobře, efektivně a v souladu s jejich určením.

9. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola tvoří komplex dvou spojených budov. Je ve velmi dobrém materiálně technickém stavu, protože je zřizovatelem průběžně udržovaná a modernizovaná. Každá kmenová třída má svoji učebnu. Některé kmenové třídy slouží současně jako odborné pracovny, kterých je celkem deset. Vybavení pomůckami je průměrné a vzhledem ke vzdělávacímu programu školy dostačující. Škola má k dispozici další potřebné prostory (hřiště, tělocvičnu, bazén.). Zaměstnanci školy mají svá pracovní místa kromě tříd ve sborovně a v kabinetech. Vybavení tříd se postupně modernizuje (nové tabule, relaxační koberce, podlahová krytina, obložení stěn a nový nábytek). Vybavení počítačové učebny výpočetní technikou je již zastaralé. Škola je dostatečně zásobena učebnicemi převážně z nakladatelství Alter a Fortuna. Školní knihovna je doplňována novými tituly převážně ze sponzorských darů.

Škola má vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a současnému počtu žáků materiálně technické podmínky na spíše nadprůměrné úrovni.

10. Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace chodu školy, rozvrh hodin i přestávky zcela respektují psychohygienické potřeby žáků a zaměstnanců školy. Za vhodných povětrnostních podmínek mohou žáci trávit volné chvíle v okolí školy, na školním hřišti a v učebně výpočetní techniky. Pitný režim dětí je školou dodržován. Prostředí školní budovy i její okolí je velmi čisté a estetické.

Psychohygienické podmínky ve škole jsou nadprůměrné.

11. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Přestože sledované hodiny byly ve všech případech vyučovány učiteli s požadovaným vzděláním, v kvalitě jejich práce byly shledány výrazné rozdíly. To zásadním způsobem ovlivnilo efektivitu vyučovacího procesu.

Český jazyk

Ve všech hodinách byly stanoveny reálné cíle. Žáci byli vhodně motivováni pro jejich splnění. Učitelé vhodně uplatňovali relaxační chvílky a zejména v mluvnici uplatňovali tradiční pomůcky, metody a formy práce. Naopak v hodinách čtení, literatury a slohu byla výuka spojena s prožitkem žáků a se zařazováním prvků dramatické výchovy. Převládala příznivá atmosféra, byly uplatňovány netradiční pomůcky a efektivní vyučovací metody. Žáci uměli probrané a procvičené učivo vhodně ústně i písemně aplikovat. Méně čteněji byla uplatňována ve výuce skupinová práce a ojediněle byl patrný individuální přístup k žákům. Písemné práce žáků byly na dobré úrovni. Některé hodiny byly hodnoceny jako vynikající, ve většině hodin byla úroveň velmi dobrá a dobrá.

Celkově je hodnocena výuka českého jazyka jako spíše nadprůměrná.

Matematika

V hospitovaných hodinách si učitelé stanovili reálné cíle v souladu s učebními osnovami. Většina hodin měla standardní stavbu, jejich organizace a činnosti byly promyšlené. Metody a formy práce byly pestré, ne vždy však efektivní. Ojediněle se objevila práce ve skupinách. Učitelé žáky pozitivně motivovali pochvalami i zařazováním didaktických her. Žáci používali dostatek učebního materiálu a dalších pomůcek vhodných k výuce. V průběhu hodin převládaly numerické příklady a procvičování početních úkonů. Metody pro aplikaci matematických poznatků v praxi, pro rozvoj logického usuzování a mezipředmětové znalosti byly uplatňovány výjimečně. Probírané učivo žáci v podstatě zvládají.

Výuka matematiky je na dobré úrovni.

Anglický jazyk

Žáci byli vedeni ke komunikaci, slovnímu vyjadřování a správné výslovnosti. Učitelky kladly na žáky přiměřené požadavky, využívaly hravých metod práce a snažily se učinit předmět zajímavým. Nápaditost při volbě činností v hodinách zvyšovala aktivitu žáků. Žáci, a to především na I. stupni, pracovali s radostí, projevovali o předmět velký zájem a plnili zadané úkoly dobře. Požadované učivo zvládají.

Anglický jazyk je vyučován na velmi dobré úrovni.

Dějepis

Hodiny měly stanoveny cíle v souladu s učebními osnovami. I když měly klasickou strukturu s tradičními formami práce bylo patrné, že byly pečlivě připraveny a zpestřeny vhodně volenými pomůckami. Komunikace učitelů se žáky byla velmi vstřícná a přátelská. Žáci se v hodinách projevovali aktivně, nebáli se vyjadřovat svoje názory, byli vedeni k přemýšlení o příčinách a následcích historických událostí. Znalosti žáků nebyly mechanické, naopak dokázali učivo vhodně aplikovat. Vyučujícími byli vedeni k orientaci v historických atlasech a k práci s učebnicí.

Výuka dějepisu byla hodnocena spíše nadprůměrně.

Zeměpis

Výuka zeměpisu probíhala klasickým způsobem. Přestože hodiny byly dobře metodicky připraveny, převaha tradičních metod práce vedla k menší aktivizaci žáků. Celkově bylo méně využíváno pomůcek, názoru a praktické aplikace získaných poznatků. Malý prostor byl věnován práci s mapou. Některým žákům činil problém orientace na mapě. Vzájemná komunikace učitele a žáků i efektivita jednotlivých hodin byla rozdílná. Žáci projevovali o předmět zájem, jejich znalosti a dovednosti byly vcelku dobré.

Výuka zeměpisu je hodnocena průměrně.

Celkově je hodnocena kvalita výuky školy průměrně.

12. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Škola usiluje o rozvoj pozitivních hodnotových orientací, postojů a motivů jednání dětí v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Žáci jsou vedeni k plnění povinností a k upevňování základních společenských kulturních a hygienických návyků. Školní řád obsahuje předepsaná ustanovení, která jsou v praxi realizována. Umožňuje žákům vyjadřovat se k chodu školy prostřednictvím žákovské rady školy.

Pedagogičtí pracovníci se snaží vytvářet harmonické vztahy se žáky i mezi sebou navzájem. Ve škole převládá příznivá atmosféra a spolupráce.

Výsledky formativního působení na žáky jsou dobré.

13. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně a současně protidrogová koordinátorka má mnohaletou praxi. Úsek výchovného poradenství zabezpečuje svědomitě a zodpovědně. V současné době se zlepšila spolupráce školy s pedagogicko psychologickou poradnou a výsledky této spolupráce jsou prokazatelným způsobem zachyceny v povinné dokumentaci o žácích i v kartotéce problémových žáků. Výchovná poradkyně je schopna podávat kvalitní informace rodičům žáků se speciálními schopnostmi a potřebami. Naopak důvěrné informace o těchto dětech jsou zabezpečeny před zneužitím. Ve škole je účinný systém protidrogové prevence založený na efektivním využíváním volného času.

Výchovné poradenství je na dobré úrovni.

14. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Individuální rozvoj zájmů žáků řeší široká nabídka kroužků /dyslektický, ekologický, výtvarný, žurnalistický, anglického jazyka, plavání, taneční, akvagympnastika, praktická dívka, sportovní a míčové hry/. Kroužky vedou převážně učitelé školy a vychovatelky školní družiny. Dále škola organizuje celou řadu sportovních soutěží na školní i okresní úrovni. Žáci se pravidelně zapojují do olympiád, v nichž se jim daří obsazovat i přední místa. Zejména jsou úspěšní v soutěžích biologických a ekologických. Škola se rovněž více otevírá veřejnosti prostřednictvím Školních novin, příspěvků učitelů do Zpravodaje obce Mokrá i přípravou kulturních programů pro slavnostní chvíle.

Další aktivity, které pozitivně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy jsou spíše nadprůměrné.

15. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí základní školy je školní družina a kuchyně se školní jídelnou.

Školní družina je umístěna ve vlastních plně vyhovujících prostorách. Provoz školní družiny respektuje potřeby žáků a rodičů. Výchovně vzdělávací práce vychází a ze zájmu žáků. Vhodně se střídají odpočinkové, sportovní i zájmové činnosti. Výhodou je značná

nabídka zájmových kroužků v rámci ŠD. Obec vybírá ve školní družině příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů. Příspěvek je využíván ve prospěch školní družiny.

Školní jídelna má vhodné prostory, které jsou vzhledem k počtu strávníků efektivně využity. Prostředí školní jídelny i školní kuchyně je estetické a čisté. Zásady slušného chování, hygieny a bezpečnost jsou ve školní jídelně dodržovány.

Činnost školních zařízení, která jsou součástí školy, je na dobré úrovni.

ZÁVĚRY

1. Koncepční záměry a plánování výchovně vzdělávacího procesu je spíše nadprůměrné.
2. Plnění učebních plánů i nabídka dalších vzdělávacích aktivit je velmi dobrá.
3. Odborné a pedagogické řízení je na dobré úrovni.
4. Kontrolní systém školy je spíše nadprůměrný.
5. Informační systém je na velmi dobré úrovni.
6. Vedení povinné dokumentace je na velmi dobré úrovni.
7. Výroční zpráva školy za rok 1997/98 je na velmi dobré úrovni.
8. Finanční prostředky jsou využívány dobře.
9. Materiálně technické podmínky školy jsou na spíše nadprůměrné úrovni.
10. Psychohygienické podmínky ve škole jsou nadprůměrné.
11. Kvalita vyučování a úroveň vzdělávání je dobrá.
12. Výsledky formativního působení na žáky jsou dobré.
13. Výchovné poradenství je na dobré úrovni.
14. Další aktivity školy jsou spíše nadprůměrné.
15. Činnost školských zařízení, která jsou součástí školy je na dobré úrovni.

Řízení školy i podmínky a průběh vzdělávání jsou v celkovém hodnocení na spíše nadprůměrné úrovni.

V Brně, dne 23. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

členové týmu

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne

razítko

Podpis ředitele školy

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	9. 12. 1998	123 120/98
Školský úřad:	9. 12. 1998	123 120/98
Rada školy: nebyla zřízena		